

خودمراقبتی و مشکلات روحی و روانی در

بیماران دیالیزی

بیماران دیالیزی با یک بیماری مزمن ، محدود سازنده زندگی سروکار دارند که وابستگی آنها را به گروهی از مراقبین در دستیابی به دستگاهی که دوام زندگی آنها را در پی خواهد داشت ایجاد می کند . دیالیز هفته ای سه بار به مدت حداقل ۴ ساعت انجام می شود و طبعاً روال زندگی عادی بیمار را در هم می شکند .

بیماران با بیماری خود کشمکش دارند و اغلب مجبورند با درجاتی از وابستگی به دیگران با نوعی وابستگی که از کودکی به بعد تجربه نکرده اند مدارا نمایند . این بیماران معمولاً تلاش می کنند مه استقلال خود را حفظ کنند ، به حالت های کودکی عقب نشینی کنند ، کش نمایی (Acting out) در مقابل دستورات پزشک و انکار بیماری خود را با نادیده گرفتن رژیم غذایی و غیبت در جلسات درمان نشان می دهند ، نسبت به همراهان و کارکنان واحدهای دیالیز اظهار خشم می کنند ، چانه می زندند و چاپلوسی می کنند یا به التماس و رفتار کودکانه دست می زند . گروهی از بیماران نیز شجاعت و پذیرش نشان می دهند .

خانواده باید نسبت به احتمال افسردگی و مشکلات جنسی حساس باشند . شرکت در جلسات گروهی یا group therapy از لحاظ حمایتی مفیدند و گروه های خودیار self help (بیماران سبب برقراری یک شبکه اجتماعی مفید ، بازگشت عزت نفس و تسلط بر خویشتن می شود . درک بیمار از طرف خانواده باعث می شود که بیمار بیشتر احساس خود مختاری و استقلال کند .

همچنین این بیماران به درجاتی از اختلالات خواب به صورت بی خوابی ، خواب روزانه افراطی ، اختلالات تنفسی خواب و افسردگی و سندرم پای بی قرار و درد و غیره نام برد .

تأثیر عوامل فرهنگی در واکنش به دیالیز و رفتار با اطرافیان حائز اهمیت است . خانواده هایی که دارای مدیریت قوی بوده ، در برخورد با بیمار خود حالتی با ثبات داشته ، و در صورت احتمال ناکامی های رفتاری در خوبیمار آن را به طور صریح در خانواده مطرح و حمایت روانی کافی از طرف خانواده به عمل می آید ، که بهترین نتایج را به بار خواهند آورد . عوارض درمان دیالیز ممکن است شامل مشکلات روانشناختی از قبیل افسردگی بوده و خودکشی نیز نادر نیست . مشکلات جنسی نیز ممکن است ریشه عصبی یا روانی داشته باشد و یا مربوط به آتروفی بیضه ای و بدکاری گنادها باشد . دمانس دیالیزی اختلال نادری است که با نقصان حافظه ، اختلاف جهت یابی ، دیستونی و تشنج تظاهر می کند . این اختلال در بیمارانی بروز می کند که سال ها تحت درمان دیالیز قرار داشته اند و علت آن دقیقاً مشخص نیست .

۳

۲

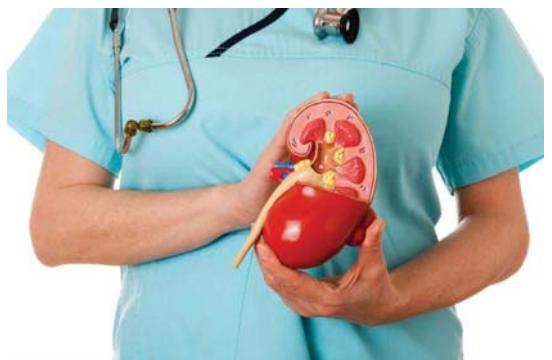
۱

بیمارستان فرقه تخصصی ساسان
شرکت سهامی خاص پزشکی ساسانیان ۱۳۵۲

خودمراقبتی و مشکلات روحی و روانی در بیماران دیالیزی

”ویژه بیماران“

منبع :

۱- بروونر سودارث

تاریخ تهیه : ۱۴۰۲/۰۸/۲۲

بازنگری : ۱۴۰۵/۰۸/۲۲

ID: SH-PE-Pa/۷۲-۰۱-۰۲/۱۰

واحد آموزش به بیمار بیمارستان ساسان

آدرس : تهران - بلوار کشاورز - شماره ۴۳

تلفن : ۰۹۰-۸۸۹۶۵۱۷۰-۷۳۹

info@sasanhospital.com

برخورد با مشکلات روحی، روانی بیماران دیالیزی:

۱. جهت پاسخگویی به سؤالات بیمار در دسترس باشد.

۲. موضوعات عاطفی و احساسی بیمار را بشناسید.

۳. توانمندی های بیمار را جایگزین ناتوانی و وابستگی نماید.

۴. در برقراری ارتباط منطقی بین فشارهای زندگی بیمار و میزان حمایت اجتماعی تلاش کنید.